

על
הפרשה
ועניני
דיומא

זהר הקדוש עם פרוש מתוך מדבש

זהר חדש חלק ג - שיר השירים		
יום	וינא	מתוך מדבש
ראשון	ע"ב	ע"ב-פח
שני	ע"א	פח-צח
שלישי	ע"ב	צח-קח
רביעי	פ"א	קח-קז
חמישי	פ"ב	קז-קכ
שישי	פ"א	קכ-קלח
שבת	פ"ב	קלח-קכח

לשמיעת שיעורי עמוד היומי
- ברשת צו תשפ"ה
03.617.11.40

עלון מס' 332 | פרשת צו תשפ"ה

יו"ל בעזרה שית"ע
בית הזהר "מתוך מדבש" תר. 5315 ירושלים

המלמד תורה לאחרים אין הסט"א שולטת עליו

ועוד אש תמיד תוקד על המזבח, דא אורייתא, דאתמר בה (ירמיה כג כט) הלא כה דברי פאש נאם יהו"ה, לא תכבה, ודאי דעבירה אינה מכבה תורה, אבל עבירה מכבה מצוה, ומאן דעביד עבירה דמכבה מצוה דאיהי גר, הכי מכבה גר דיליה, דאתמר בה (משלי כ כו) גר יהו"ה נשמת אדם, מגופיה, והאי הוא כבוי, דאשתאר גופא בחשוכא.

והכי מאן דסליק שכינתא מאתרהא, גרים כבוי (לכל העולם) וחשוכא להווא אתר, וחשוכא איהי עבירה, (שם ל כג) ושפחה פי תירש גבירתה.

וסליקו דמצוה מסטרא דעמי הארץ, להון מכבה מצוה, לקיים בהון (ש"א כ ט) ורשעים בחשך

מתוך מדבש

המלמד תורה לאחרים אין הסט"א שולטת עליו

ועוד יש לפרש מה שכתוב אש תמיד תוקד על המזבח הנה היה קשה לו מלת תמיד שאינה במקומה, שהיה לו לומר אש תוקד על המזבח תמיד, (ורש"י פרט אש של תמיד תוקד על המזבח), לכן מפרש דא אורייתא אש תמיד היא התורה הנקראת אש, והיא נצחית דאתמר בה שנאמר בה הלא כה דברי פאש נאם יהו"ה ונאמר בה (יהושע א ט) והגית בו יומם ולילה. ומה שכתוב לא תכבה היינו ודאי דעבירה אינה מכבה תורה כי אש התורה לא תכבה לעולם, אבל עבירה מכבה מצוה שעל ידי חטא נכבה אור המצוה שהיה מאיר על האדם (פנודע טענת קיום חיזו מניח מאיר על האדם אור גדול מלמעלה), ומאן דעביד עבירה דמכבה מצוה דאיהי גר ומי שעושה עברה קזו המכבה את המצוה הנקראת גר, כמו שכתוב (משלי כג) כי גר מצוה, כי לא כל עברה מכבה מצוה, אבל מי שעושה עברה ששקולה כנגד המצוה, אז היא מכבה אותה, הכי מכבה גר דיליה כך הוא מכבה את אור נשמתו הנקראת גר, דאתמר בה שנאמר בה גר יהו"ה נשמת אדם, והיינו מגופיה שתכבה ותסתלק הנשמה מגופו,

ויגרם מיתת גופו ולא פרייתת נפשו חס ושלום, והאי הוא כבוי וזה נקרא כבוי, דאשתאר גופא בחשוכא שנשאר הגוף בחשך, על ידי שנשמתו מסתלקת ממנו.

והכי מאן דסליק שכינתא מאתרהא וכן מי שגורם בחטאיו לסלק את השכינה ממקומה דהיינו מהפסא שלה, גרים כבוי וחשוכא להווא אתר הוא גורם כבוי וחשך למקום ההוא, כי אין החשך הסתלקות האור בלבד, אלא החשך יש בו ממש שפא ושוכן במקום שהיה בו האור, וחשוכא איהי עבירה והחשך היא העברה בעצמה, דהיינו הסטרא אחרא, שפא לשכן במקום שהיה בו השראת השכינה, ועל זה נאמר ושפחה פי תירש גבירתה השפחה היא הקלפה אשר תירש מקום גברתה שהיא השכינה.

ואמר כי יש חלוק בין המצות הנעשות על ידי עם הארץ, ובין המצות הנעשות על ידי תלמיד חכם הלומד תורה, והיינו וסליקו דמצוה מסטרא דעמי הארץ כי הסתלקות של השכינה הנקראת מצוה, הוא רק מצד עמי הארץ שאין להם תורה, להון מכבה מצוה להם העברה מכבה מצוה, כלומר במקום אחיזת נשמתם נאחזו הסטרא אחרא, כי המצוה מתחלתה לא נעשית כהגן אלא לאיזו

יְדָמוּ, אֲבָל לְגַבִּי מֵאֲרֵי תוֹרָה, לִית לִיָּה כְּבִיָּה עוֹלָמִית בְּהוֹן, בְּגִין דְּנִהְרִין לָהּ בְּכֶמֶה רְזִין דְּאוֹרֵייתָא, דְּאוֹר ר"ז אֲתֶקְרִי.

וּמִצּוֹת דְּאוֹרֵייתָא דְּמִקְיָמִין לָהּ רַבָּנָן, תוֹרָה אִיהוּ לְגַבִּיָּהּ, לִילָה וְיוֹמָם לֹא תִכְבֶּה עַלִּיהוּ, בְּגִין דְּמִקְיָמִין בָּהּ (יהושע א ח) וְהִגִּית בּוֹ יוֹמָם וְלִילָה.

ת"ח הוא בבחינת שבת והמתקרב אליו נצול מפרענות בזה ובבא

וְאִי נְטָרִי שְׁבֻתוֹת וְיָמִים טוֹבִים, אֲתֶמֶר בְּהוּ (עין שם) וְיִוצִיאֵנוּ יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ, וְיִתְקַיֵּם בְּהוּ (שמות כג יב) לְמַעַן יָנוּחַ שׁוֹרֶךְ וְחִמּוּרָךְ, חֲמור בַּתּוֹרָה וּבְמִצּוֹת, וְיִנְפֹּשׁ בֵּין אֲמַתָּךְ, וּבְהִמְתָּךְ, עִם הָאָרֶץ בְּהִמָּה אֶקְרִי.

וּלְכַתֵּר דִּיעוּל גְּרָמִיָּה תַּחוֹת אָדָם בַּתּוֹרָה, יִתְקַיֵּם בִּיָּה (תהלים לו ז) אָדָם וּבְהִמָּה תוֹשִׁיעַ יְהו"ה, אִם הוּא כְּסוּס דְּרָכִיב עַלִּיהּ מֵאֲרִיָּה, וְסָבִיל לִיָּה וְלֹא מִבְּעַט בְּמֵאֲרִיָּה.

מתוק מדבש

וְעַלִּיהֶם נֶאֱמַר אֵשׁ תָּמִיד תּוֹקֵד עַל הַמִּזְבֵּחַ לֹא תִכְבֶּה, שְׁנֶאֱמַר עַל הַתּוֹרָה.

(דף כח ע"ב ברע"מ, ובבאורינו כרך י עמ' שמא-שמג)

ת"ח הוא בבחינת שבת והמתקרב אליו נצול מפרענות בזה ובבא

וְאִי נְטָרִי שְׁבֻתוֹת וְיָמִים טוֹבִים אֲתֶמֶר בְּהוּ וְאִם שׁוֹמְרִים שְׁבֻתוֹת וְיָמִים טוֹבִים, נֶאֱמַר בָּהֶם וְיִוצִיאֵנוּ יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ, וְיִתְקַיֵּם בְּהוּ וְיִתְקַיֵּם בָּהֶם מֵה שְׁכָתוֹב לְמַעַן יָנוּחַ שׁוֹרֶךְ וְחִמּוּרָךְ כִּי יֵשׁ לָהֶם קֶצֶת מְנוּחָה בְּשַׁבָּת, חֲמור בַּתּוֹרָה וּבְמִצּוֹת וְהוּא כְּחֲמור בַּתּוֹרָה וּבְמִצּוֹת, כִּי הֵם עָלִיו כְּחֲמור לְמִשְׁאֵי, וְיִנְפֹּשׁ בֵּין אֲמַתָּךְ הֵם עִמִּי הָאָרֶץ שִׁישׁ עַלִּיהֶם עַל הַמִּצּוֹת, וּבְהִמְתָּךְ הִינֵנוּ עִם הָאָרֶץ בְּהִמָּה אֶקְרִי עִם הָאָרֶץ נִקְרָא בְּהִמָּה, לְפִי שֶׁהַמִּצּוֹת הֵם עָלִיו כְּעַל.

אֲבָל וּלְכַתֵּר דִּיעוּל גְּרָמִיָּה תַּחוֹת אָדָם בַּתּוֹרָה אַחֵר שְׁעַם הָאָרֶץ מִכְּנִיס אֶת עֲצָמוֹ תַּחַת תַּלְמִיד חֲכָם שֶׁהוּא אָדָם בַּתּוֹרָה, כְּלוֹמֵר שִׁישְׁמֵשׁ לְתַלְמִיד חֲכָם וְיִלְמַד מִדְּרָכֵיו וּמַעֲשָׂיו, אִזּוּ יִתְקַיֵּם בִּיָּה יִתְקַיֵּם בּוֹ מֵה שְׁכָתוֹב אָדָם וּבְהִמָּה תוֹשִׁיעַ יְהו"ה שְׁבֻתוֹת הָאָדָם שֶׁהוּא תַּלְמִיד חֲכָם יוֹשִׁיעַ ה' גַּם אֶת הַבְּהִמָּה שֶׁהִיא עִם הָאָרֶץ, וְהִינֵנוּ אִם הוּא כְּסוּס דְּרָכִיב עַלִּיהּ מֵאֲרִיָּה אִם הוּא כְּסוּס הָרוֹכֵב עָלָיו כְּעַלָּיו, וְסָבִיל לִיָּה וְלֹא מִבְּעַט בְּמֵאֲרִיָּה וְהִסּוּס סוֹבֵל אוֹתוֹ וְאִינוּ מִבְּעַט בְּכַעֲלָיו, כֵּן צָרִיךְ הָעַם הָאָרֶץ לִהְיוֹת כְּסוּס לְשִׁמֵשׁ אֶת תַּלְמִיד חֲכָם.

כְּנֻנָּה חִיצוֹנִית, וּכְשֶׁעוֹבְרִים עֲבָרָה אִזּוּ הִיא מִכְבֶּה מִצּוֹה כְּזוֹ, וְנִשְׁאָר אוֹתוֹ עִם הָאָרֶץ בַּחֲשֵׁךְ, לְקַיֵּם בְּהוֹן לְקַיֵּם בָּהֶם מֵה שְׁכָתוֹב וּרְשָׁעִים שֶׁהֵם עִמִּי הָאָרֶץ, בַּחֲשֵׁךְ יְדָמוּ בַּחֲשֵׁךְ הַסְטֵרָא אַחֲרָא יְדָמוּ, אֲבָל לְגַבִּי מֵאֲרֵי תוֹרָה לִית לִיָּה כְּבִיָּה עוֹלָמִית בְּהוֹן אֲבָל אֲצֵל כְּעַלִּי הַתּוֹרָה שִׁישׁ לָהֶם זְכוּת הַתּוֹרָה, לְעוֹלָם אִין לְמִצּוֹה שְׁלֵהֶם כְּבִיָּה, דְּהִינֵנוּ גַם כְּשִׁיעֲשׂוּ אִינוּ עֲבָרָה שִׁישׁ בְּכַחַח לְכַבּוֹת אִינוּ מִצּוֹה שְׁעֲשׂוּ מְלֵהָאִיר עַל גּוֹפֶם, אֲבָל אִינָה כְּבִיָּה עוֹלָמִית, כִּי סוֹפָה לְחֻזֵּר לְהָאִיר לָהֶם, בְּגִין דְּנִהְרִין לָהּ בְּכֶמֶה רְזִין דְּאוֹרֵייתָא לְפִי שֶׁהֵם מֵאִירִים אֵל הַשְּׂכִינָה הַנִּקְרָאת מִצּוֹה בְּכֶמֶה סוּדוֹת הַתּוֹרָה, דְּאוֹר ר"ז אֲתֶקְרִי כִּי אוֹר נִקְרָא ר"ז, כִּי שְׁנִיָּה מִסְפָּרָם שְׁוָה, וְרוֹמֵז שְׁאוֹר רְזִין הַתּוֹרָה מֵאִיר אֵל הַשְּׂכִינָה, וְהֵם הַכְּנוּת הַמְּכֻנָּים בְּעִשְׂתָּהּ, וְכָל זֶה הוּא אוֹר שְׁאִינָה נִכְבֶּה, וְסוֹפָה לְחֻזֵּר וּלְהָאִיר לָהֶם.

וְכָל זֶה בְּסֵתָם תַּלְמִיד חֲכָם, אֲבָל אוֹתָם הַחֲכָמִים שֶׁתּוֹרָתָם אֲמִנּוּתָם, שְׁמִלְמָדִים תּוֹרָה לְאַחֲרִים, הֵם אִינֵם חֲיָבִים בְּכָל הַמִּצּוֹת רַק מִצּוֹת פְּרֻטִּיּוֹת, וּמִצּוֹת דְּאוֹרֵייתָא דְּמִקְיָמִין לָהּ רַבָּנָן, תוֹרָה אִיהוּ לְגַבִּיָּהּ וְקִיּוּם מִצּוֹת הַתּוֹרָה שְׁמִקְיָמִים תַּלְמִידֵי חֲכָמִים הָאֵלּוּ נִחְשָׁב אֲצֵלָם כְּמוֹ לְמוֹד הַתּוֹרָה, כִּינֵן שְׁאִין לָהֶם אֲמִנּוּת אַחֲרָת אֲלֹא תוֹרָה, לִילָה וְיוֹמָם לֹא תִכְבֶּה עַלִּיהוּ לְכֵן לִילָה וְיוֹם לֹא תִכְבֶּה אוֹר הַתּוֹרָה מְעַלִּיהֶם, בְּגִין דְּמִקְיָמִין בָּהּ לְפִי שְׁמִקְיָמִים בָּהּ וְהִגִּית בּוֹ יוֹמָם וְלִילָה שְׁעוֹסְקִים בַּתּוֹרָה תָּמִיד, לְכֵן אִין זְמַן וּמְקוֹם לְהַסְטֵרָא אַחֲרָא לְשַׁלֵּט עַלִּיהֶם,

ומאי סבילו דעם הארץ לתלמיד חכם, בגין דתלמיד חכם כיום שבת, צריך איהו, דלית ליה מדיליה. ואי עם הארץ סביל ליה בממוניה, ואתנהיג ביה כפום רעותיה לשמשא ליה, ולא תנהגא בפקודין כפום רעותיה, יתקיים ביה אדם ובהמה תושיע יהו"ה, יושיע ליה משוד וגזלה, יושיע ליה ממלאך המות, דלא שליט עליה וישחט ליה בספין פגום דיליה, וכל מאן דשחיט בספין פגום, נבלה איהו, דאתמר ביה (שמות כב ל) לפלג תשליכון אותו, דאיהו סמא"ל.

ונפש דתלמיד חכם אתקריאת שבת מלפנתא, נפש יתירה דשבת, ועונג דיליה נשמת חיים, ורוח שכלי, ואינון נשמה יתירה רוח יתירה, על נשמה ורוחא ונפשא דאינון עבדין, דשליטין בגופא דיומין דחול.

השכינה באה לטהר את האדם ממחשבות שאינן רצויות

זאת תורת העולה, אומר רבי חייא, האי קרא אוקימנא ליה בהאי גוונא, זאת תורת, דא כנסת ישראל, העולה דא מחשבה רעה, דאיהי סלקא על רעותא דבר נש, לאסטאחא ליה מארחא

מתוך מדבש

ונפש דתלמיד חכם אתקריאת שבת מלפנתא ונפש של תלמיד חכם נקראת שבת המלכה, לפי שגם בחל יש לו נפש ממלכות דאצילות, נפש יתירה דשבת ועונג דיליה נשמת חיים ובשבת הנפש יתרה של התלמיד חכם והענג שלו הוא נשמת חיים שמקבל מהבינה כשהיא מקשרת עם החכמה שבה סוד החיים, וגם מקבל ורוח שכלי מבחינת התפארת דאצילות, ואינון נשמה יתירה רוח יתירה והם הנשמה היתרה ורוח יתרה של שבת, (ה"ג) יתר על נשמה ורוחא ונפשא דאינון עבדין יותר על נשמה ורוח ונפש יתרה של העבדים ההם, דשליטין בגופא דיומין דחול השולטות בשבת בגופות של ימי החול.

(דף כט ע"א ברע"מ, ובביאורינו כרך י עמ' שני-שנב)

השכינה באה לטהר את האדם ממחשבות שאינן רצויות

תא חזי כתיב בא וראה מה שכתוב זאת תורת העולה, אומר רבי חייא, האי קרא אוקימנא ליה בהאי גוונא פסוק זה כבר בארנו אותו בזה האפן, כי זאת תורת, דא כנסת ישראל זו היא כנסת ישראל שהיא המלכות הנקראת זאת, המטהרת את ישראל, ויש לה כח לבצר הקלפות הגורמות המחשבות הרעות, העולה, דא מחשבה רעה דאיהי סלקא על רעותא דבר נש זו היא מחשבה רעה של מינות ושל עברה, העולה על רצונו ומחשבתו של האדם לבלבלו ולהטריד את מחו, והיינו

ושאל ומאי סבילו דעם הארץ לתלמיד חכם ובמה צריך העם הארץ לסבל את התלמיד חכם, והשיב בגין דתלמיד חכם כיום שבת לפי שתלמיד חכם הוא כיום השבת, צריך איהו, דלית ליה מדיליה והוא צריך לבריות, כי אין לו משלו, כמו שיום השבת כל ימות החול עמלים בשבילו.

ואי עם הארץ סביל ליה בממוניה ואם העם הארץ סובל אותו בממונו להאכילו ולהשקותו כל צרכו, כיום השבת שהחל מכין לו מאכל טוב ויפה וכסות נקיה, ואתנהיג ביה כפום רעותיה לשמשא ליה ומתנהג עמו כפי רצונו לשמש אותו, ולא תנהגא בפקודין כפום רעותיה ולהתנהג בקיום המצות כפי רצונו, כלומר שמקבל דבריו כשמלמדו תורה ומצות, אז יתקיים ביה יתקיים בו מה שכתוב אדם ובהמה תושיע יהו"ה דהיינו יושיע ליה משוד וגזלה הקדוש ברוך הוא יושיע לו שלא יעשק את חברו ושלא יגזלנו, וכן ינצל מכל צון, וכן יושיע ליה ממלאך המות דלא שליט עליה וישחט ליה בספין פגום דיליה יושיע לו ממלאך המות שלא ישלט עליו לשחטו בספין פגום שלו, כי וכל מאן דשחיט בספין פגום, נבלה איהו כל מי שמלאך המות שוחט אותו בספין פגום, נקרא נבלה, ונפסל מלהקרב על מזבח העליון על ידי מלאך מיכאל, דאתמר ביה שנאמר בנבלה לפלג תשליכון אותו, דאיהו סמא"ל שהס"מ הנקרא קלב שהוא השטן שרו של הגיהנם, הוא השולט על נשמתו.

דקשׁוּט, היא העוֹלָה, היא היא דְּסֻלָּקָא וְאַסְטֵיָא לִיה לְבַר נָשׁ, וּבְעֵי לְאוּקְדָא לִיה (דף ל ע"א)
בְּנוּרָא, בְּגִין דְּלֹא יִתְיַהֵיב לִיה דּוּכְתָא לְאַסְטֵיָא, וּבְגִין כֶּף עַל הַמִּזְבֵּחַ.

כָּל הַלִּילָה, מֵאן לִילָה, דָּא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, דְּאִיהִי זֹאת, לְאַתְדַּכָּא בַּר נָשׁ מִהֵוּא רְעוּתָא.
עַל מוֹקְדָה, בְּגִין דְּנִהַר דִּינּוּר אִיהוּ אֶתֶר לְאוּקְדָא לְכָל אֵינוֹן דְּלֹא קְיָיְמִי בְּקִיּוּמִיָּהּ, דְּהָא
עָאֲלִין לֹון בְּהֵוּא נוּרָא דְּדִלִיק, וּמַעֲבְרִי שְׁלִטְנִיהוֹן מַעֲלָמָא, וּבְגִין דְּלֹא תִשְׁלוּט אַצְטְרִיף
עַל מוֹקְדָה כָּל הַלִּילָה, וְאַתְכַּפֵּיָא וְלֹא שְׁלֵטָא.

מתוק מדבש

ועתה מפרש מהו על מוקדה, בגין דנהר דינור איהו
אתר לאוקדא לכל אינון דלא קיימי בקיומיהו
לפי שנהר של האש הוא המקום לשרף לכל אלו שאינם
עומדים במעמדם, כלומר לשרי האמות שלמעלה שהעבירו
אותם מממשלתם, דהא עאלין לון ביהוה נורא דדליק
פי מכניסים אותם באש ההוא השורף, ומעבירי שלטניהון
מעלמא ומעבירים את שלטונם מן העולם, (וינהר דינור הוא
פמלור השלישי משנעה המדורים שיש בעולם היקרה, פמלור צפונה
צפונה דף מ עמוד ה). כמו כן פאן ובגין דלא תשלוט
כדי שלא תשלט המחשבה רעה באדם, אצטריף על
מוקדה הנה צריך לשרף את העולה באש על המזבח,
ועל ידי זה נשרפת הכח החיצוני באש של הנהר דינור,
והנה צריך לצרף את כל הלילה שהיא המלכות הנקראת
לילה המתקשרת ביסוד הנקרא "כל", שהיא מטהרת את
האדם מפגם של המחשבה רעה, ועל ידי זה ואתכפייא
ולא שלטא נכנע הסטרא אחרא ואינו שולט עוד באדם
להביאו למחשבה רעה.

(דף כט ע"ב-ל ע"א, ובביאורינו כרך י עמ' שס-שסא)

דקות רוח החיצונית המתדבקת במחשבה, ומטרת את
האדם לפעל במעשה, לאסטא ליה מארחא דקשׁוּט
כדי להטות אותו מדרך האמת לדרך הסטרא אחרא, היא
העולה פרושו היא היא דְּסֻלָּקָא וְאַסְטֵיָא לִיה לְבַר
נָשׁ היא היא העולה ומטה ומבלבלת את האדם, ובְּעֵי
לְאוּקְדָא לִיה (דף ל ע"א) בְּנוּרָא וְצָרִיכִים לְשָׂרֵף אֶת כֹּחַ
החיצוני באש של נהר דינור, בְּגִין דְּלֹא יִתְיַהֵיב לִיה
דּוּכְתָא לְאַסְטֵיָא כדי שלא לתת לה מקום להטות את
האדם מדרך הישר, ובְּגִין כֶּף וְלִכְן כְּתוּב עַל הַמִּזְבֵּחַ
רְצוֹנוֹ לומר שעל ידי ששורפים את העולה על המזבח, על
ידי זה נשרפת מהאדם המחשבה רעה ונשרפת הכח החיצוני.

ומה שכתוב כל הלילה שואל מאן לילה מי נקרא
לילה, ואמר דא כנסת ישראל דאיהי זאת
היא המלכות הנקראת זאת, לְאַתְדַּכָּא בַּר נָשׁ מִהֵוּא
רְעוּתָא שהיא באה לטהר את האדם מרשם הרצון והמחשבה
רעה שגשאר אחר שגשורפה המחשבה רעה באש המזבח,
והיינו "על מוקדה", נוסף על שרפתה צריך "כל הלילה"
זו המלכות המקשרת במדת כל, לטהר את ישראל.

שבח דא שירתא

ובפרט בעסקו במתיקות לשון הזוהר ובאור של סודות התורה, "מתוקים מדבש" מתוקים ודאי, טעמו ודאו וגו', בכל אלה
יתמתקו הדינים, וממש יתהפך ברגע לאיש אחר בלב רחב ושמה, ובוזה ממתיק הדינים וכורת ומשבית הקליפות, וזהו
הנקרא מחצדי חקלא.

(נתיב מצוותיך, שביל התורה, א' אות י')

לקבלת העלון מירי שבוע יש לשלוח אימייל בכתובת:
3022233@gmail.com

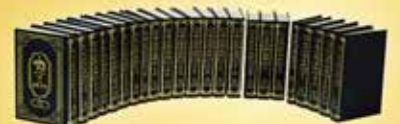
הזוהר הקדוש ע"פ "מתוק מדבש" הפירוש הנפלא שהתקבל בכל תפוצות ישראל

פורמט כיס
"ובלכתך בדרך"
מהדורת ר' יוסף צבי
בערנער
(cm 16.5/11.5)

פורמט רגיל (cm 24/17)

פורמט בינוני - מהדורת ר' הערשל וועבער
(cm 17/12)